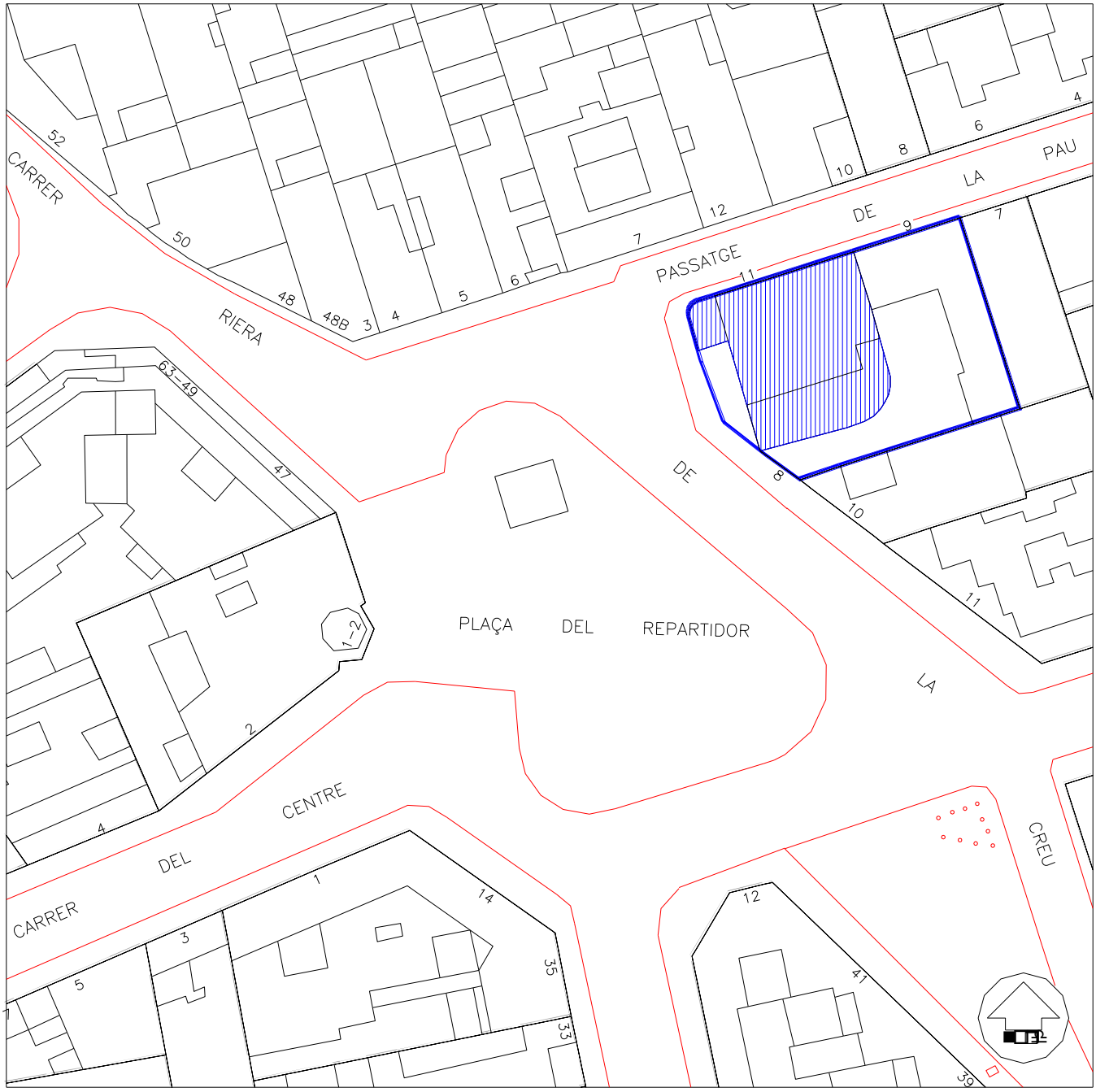

ADREÇA PRINCIPAL: Repartidor, Pl. del, 8

ADREÇA SECUNDARIA: Pau, Ptge. de la, 9-11

ADREÇA PRINCIPAL: Repartidor, Pl. del, 8

ADREÇA SECUNDARIA: Pau, Ptge. de la, 9-11

DENOMINACIÓ: Xalet Ysern

CRONOLOGIA I AUTOR/S: 1930 Projecte
Antoni i Ramon Puig i Gairalt, arquitectes
1950 (?) Reforma

US ORIGINAL: Habitatge i consultori mèdic

US ACTUAL: Comissaria de Policia

BIBLIOGRAFIA:

GIMENEZ/LOPEZ/LLOREDA/RUIZ/DOMINGUEZ, 1992.
ROVIRA, 1987.
SUAREZ/VIDAL, 1993.

ARXIUS:

A.H.H. Expedient 6556
A.P.V.
SUAREZ/VIDAL, inèdit.

Vista general de l' edifici (Novembre, 1994)

CITES:

(PEPPA)

"Edificio pre-racionalista de planta baja, planta piso y planta ático. Destaca la entrada de forma semi-circular sobre el fondo de la fachada plana. Composición de volúmenes a diferente altura. Sencillez de líneas y de composición, típico del estilo de su época. Se haya modificado por una ampliación en la planta ático que desvirtúa la forma original del edificio".

(SUAREZ/VIDAL, inèdit)

"PROPIETARI: Jaume Ysern Hombrabella (veí de l'Hospitalet)

DATA: Projecte març de 1930.

TIPOLOGIA/DESCRIPCIÓ: Casa unifamiliar aïllada composta de p.b. i dues plantes pis. L'accés és mitjançant tres entrades, dues que donen al jardí i es troben en la part posterior, i l'altra que dóna a la plaça, emfasitzada per un petit atri més elevat. Un passadís central i la situació de l'escala com a prolongació d'aquest ordena les diferents estances. En p.b. hi ha zona de dia amb estances dedicades a consultori; la primera planta pis és tota zona de nit amb l'escala com a element distribuïdor, consta de cinc dormitoris, W.C. i cambra de bany, la segona planta pis una part és dedicada a diferents funcions: estudi, dormitoris i safareigs, i l'altra part és dedicada a terrat. La coberta és a la catalana amb un sostre mort. La façana és resolta sense cap tipus d'ornamentació, tan sols un voladís molt pronunciat de la balconada, unes falses tribunes triangulars i el paral.lelepípede recta que engloba les estances de la segona planta són els elements que li confereixen el caràcter expressionista a l'edifici i alhora un estil racionalista.

INFORMACIÓ COMPLEMENTARIA: Actualment ha deixat d'ésser habitatge particular i hi ha instal.lada una delegació de la Policia Nacional. L'aspecte exterior que presenta és molt llastimós. Les fotografies que s'adjunten corresponen al tipus

d'agençament interior evidencien el gust marcadament Art Déco." INVENTARIAT EL 1980.

(SUAREZ/VIDAL, 1993)

"Entre les realitzacions [de cases unifamiliars aïllades] se'n destaca, per exemple, el xalet de Felip de Alverico, situat a la Rambla (1916) o el de Santiago Sanfeliu (1928) construït en el mateix indret i el de Jaume Ysern Hombrabella (1930) que s'edificà a la plaça del Repartidor, en el mateix barri "Centre" (p. 82)

"L'arquitectura de Ramon Puig, a partir de 1930, fa un salt cap a la modernitat. En la majoria d'obres atorga un paper destacat a la volumetria, que de fet esdevé el factor composicional de tot l'edifici. Es en aquests anys quan moltes de les obres projectades a l'Hospitalet de Llobregat prenen un caràcter ben significatiu, ja es tracti d'un edifici de serveis com el Mercat de Collblanc-La Torrassa de clara influència encara Art Déco, de l'edificació de "xalets" com el d'Ysern Hombrabella de la plaça del Repartidor o el de Josep Molins a la Ciutat Jardí de Pubilla Casas, passant per la sèrie de grups escolars de la República són empresos amb entusiasme, fins a arribar al conegut gratacels que per a Joan Pons i Vila dissenyà el 1931 a la carretera de Collblanc" (p. 122)

(ROVIRA, 1987)

"Posiblemente su primer edificio, ya enteramente dentro de una estética moderna, abandonados ciertos métodos **Art-Déco**, sea la casa Ysern de 1930, donde una decidida voluntad de ocuparse de efectos volumétricos es evidente. Pensada para un médico y su familia, era a la vez consultorio profesional y residencia. Un volumen de planta semicircular se destaca del edificio y se puede acceder a él directamente desde la calle: es la sala de espera de la visita médica. Pero si ésta actuación podría estar pensada para solucionar cuestiones circulatorias, como así es, en el piso superior se convierte en terraza de un dormitorio que no aparece ostensiblemente como el principal de la vivienda. Un volumen de planta triangular en la calle lateral equilibra la horizontal de la terraza (...) El optimismo volumétrico de Puig Gairalt

habla por sí solo. Es difícil superponerle ningún tipo de lenguaje que pueda ayudar a clasificar los edificios de esta época" (pp. 206-208)

(GIMENEZ/LOPEZ/LLOREDA/RUIZ/DOMINGUEZ, 1992)

"Edifici format per planta baixa i dos pisos, d'estructura molt irregular. Té un cos central, rectangular, al que s'uneixen dos cossos més: un d'ells, també rectangular, és format per planta baixa i coberta plana, amb porta d'accés molt gran. L'altre, de forma semiovalada, fa cantonada amb el Passatge de la Pau i es caracteritza per l'adaptació d'un balcó semicircular al primer pis, amb una asta per a la bandera. La façana del Passatge de la Pau és més senzilla pel que fa a l'estructura. Totes les obertures són rectangulars i sols destaca la continuació de la balconada semicircular i la tribuna triangular, que és aprofitada al nivell superior per fer un petit balcó. El resultat és un edifici amb diferents nivells de coberta i un cert joc geomètric de volums en la seva construcció." (p. 88)

VALORACIÓ:

Com en força altres obres de l'Hospitalet, els plànols del projecte original d'aquest edifici van signats per l'arquitecte Antoni Puig i Gairalt, encara que l'autoria de l'obra és atribuïda al seu germà, Ramon Puig i Gairalt. Aquesta atribució ve avalada, entre altres, pels estudis de les biografies d'ambdós arquitectes (SUAREZ/VIDAL, inèdit).

Després dels assajos volumètrics d'obres de marcat estil Art Déco (vegeu per exemple la Casa Sanfeliu de la Rambla Just Oliveras, 49), a començaments dels anys 30 Ramon Puig i Gairalt profunditza en la combinació més simple i austera de volums, amb un llenguatge típicament racionalista. El xalet Ysern és una d'aquestes obres i, segurament, la més reeixida.

De totes maneres, el seu caràcter original, pensat per a consulta mèdica i habitatge familiar quedà desvirtuat -com segurament també els seus interiors- quan la finca passà a allotjar una comissaria de policia. Fou segurament llavors -als volts de 1950-

quan s'afegí un pis en un dels cossos de l'edifici que trencà absolutament la composició original de la casa.

PROTECCIÓ:

Nivell D
Façanes i volumetria original.

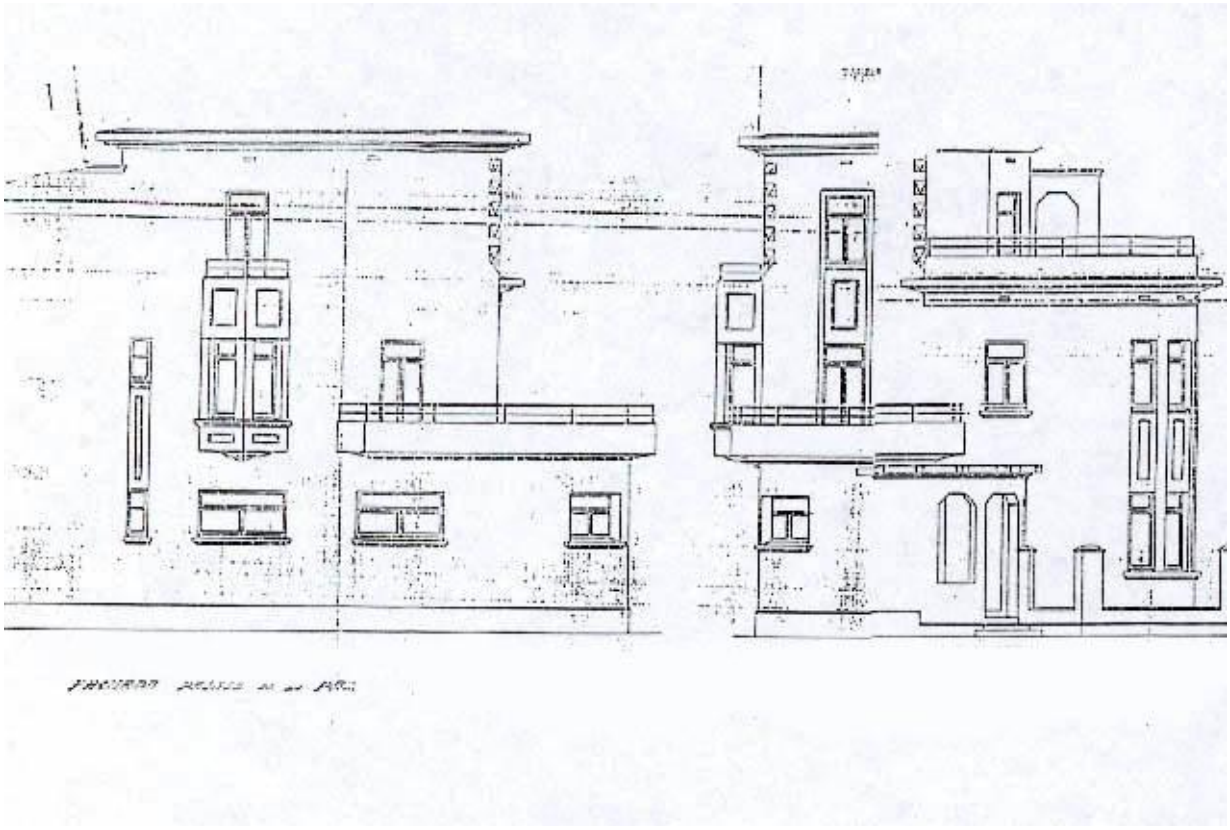
CRITERIS D'INTERVENCIÓ:

L'edifici precisa d'actuacions de rehabilitació importants, més fàcilment realitzables si es produís un canvi d'ús. L'objectiu de les intervencions hauria de ser el d'intentar recuperar l'aspecte que gaudia la construcció als anys 30. En primer lloc seria necessari l'enderroc del pis superior que dóna sobre la plaça del repartidor i que traiciona tot el joc volumètric del projecte original. Per altra banda, hauria de recuperar-se la barana d'entrada, eliminant l'actual mur.

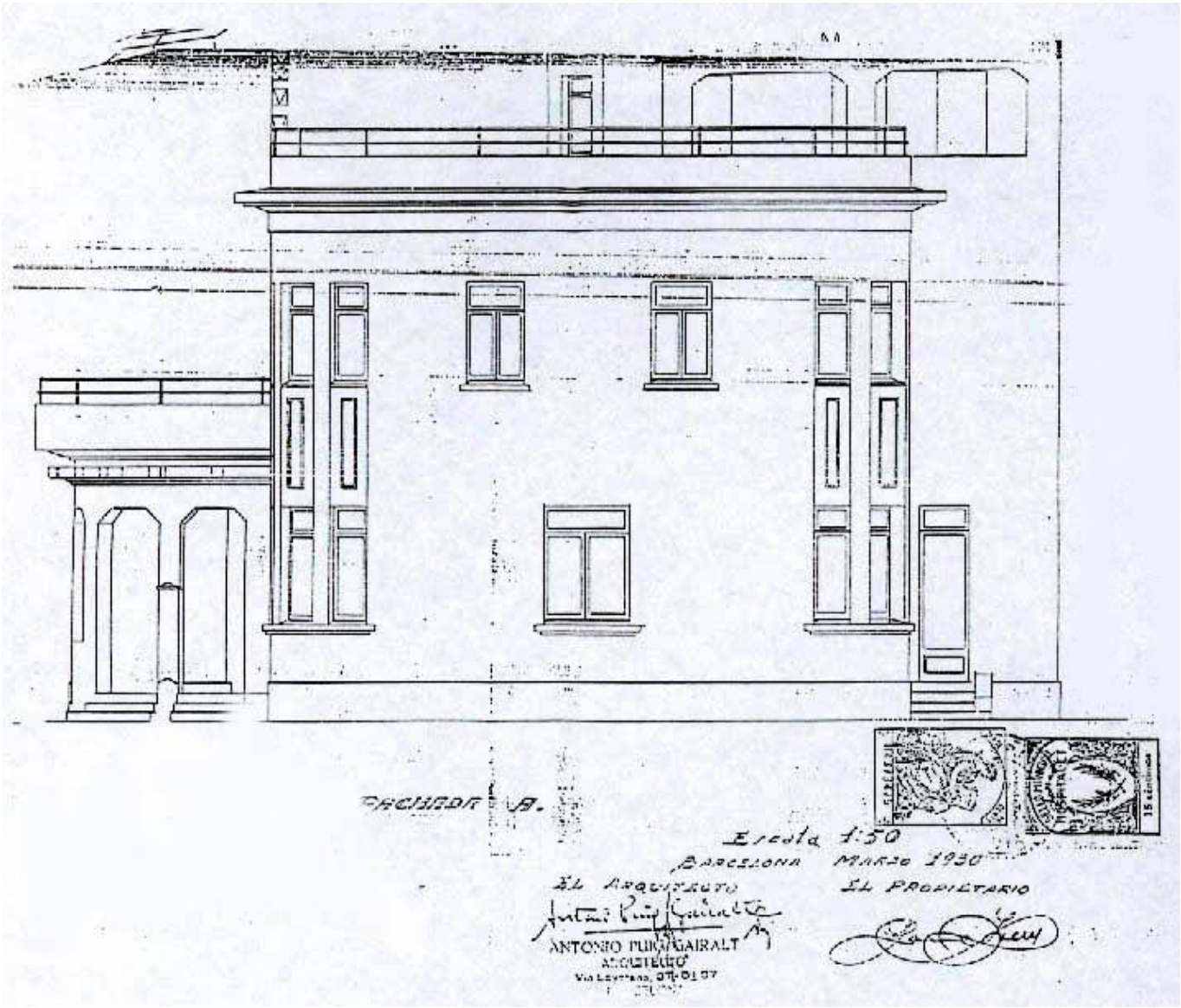
Quant al tractament de les façanes, hauria de realitzar-se un estudi del seu estucat, intentant evitar repintats homogenis com l'actual.

Seria convenient un arranjament de la mitgera de la finca veïna.

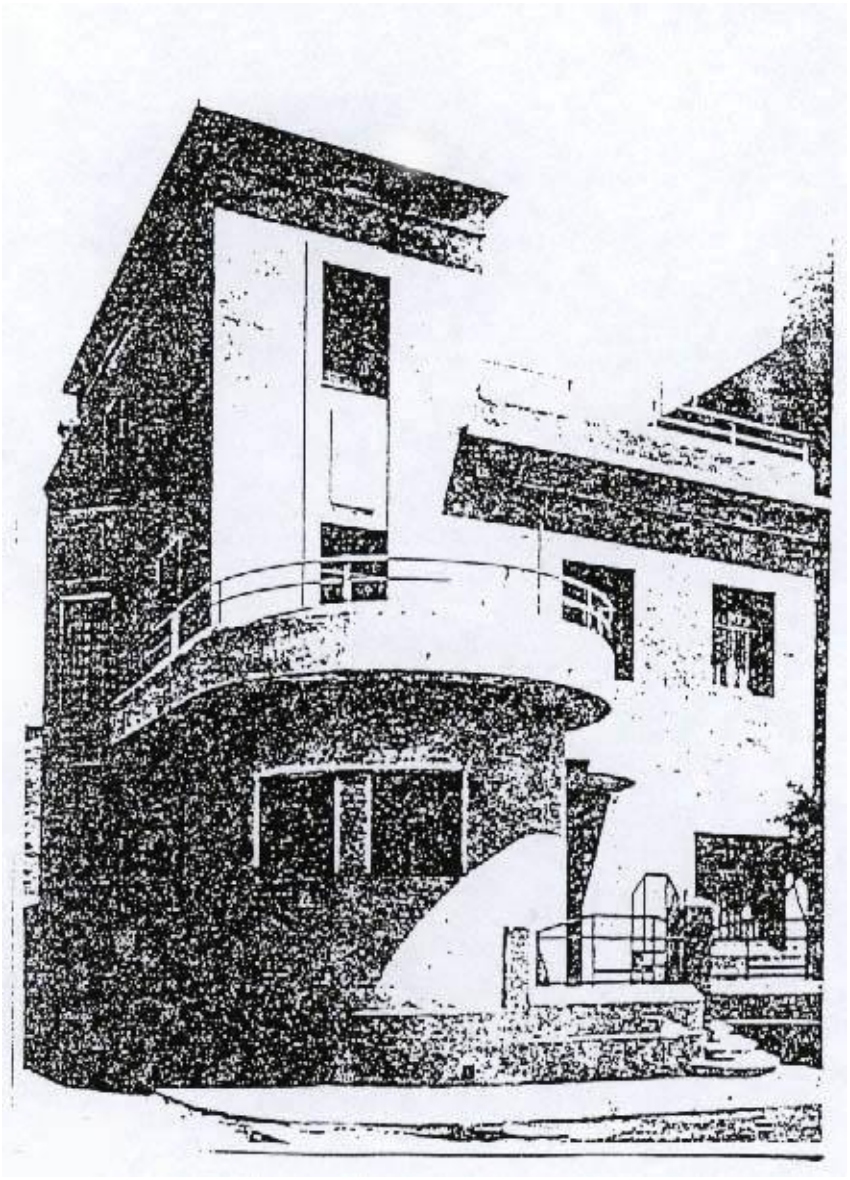
Es contempla la possibilitat d'adaptar l'edifici, a la normativa d'accessibilitat, incendis, etc.., sempre intentant no distorsionar el caràcter de la catalogació, per lo qual, seria possible fer les reformes estructurals necessàries sempre, previ estudi estructural de l'edifici, segons el qual quedi justificada la solidesa de la reforma proposada, i estigui aprovat pels tècnics del departament corresponent.

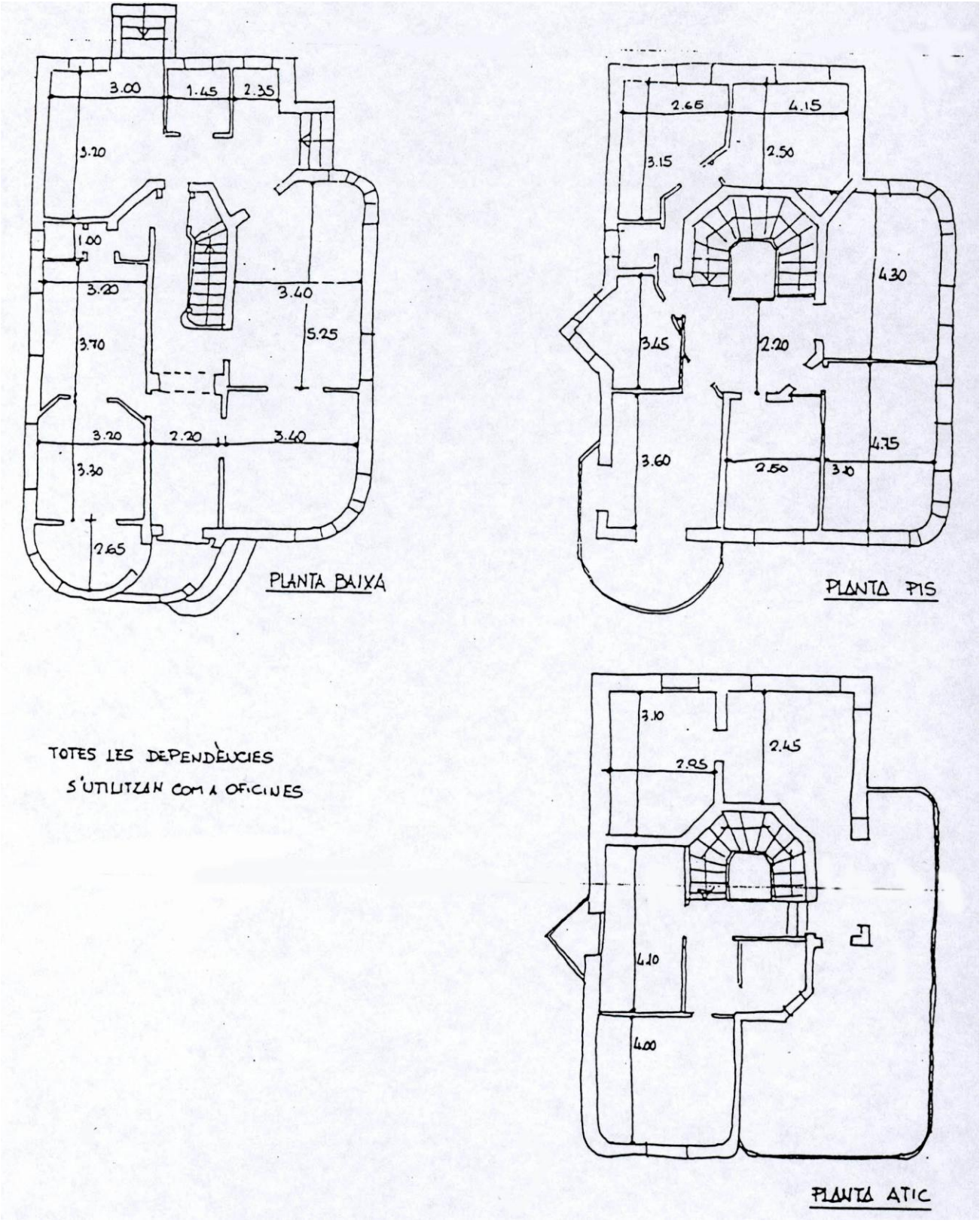
Plànols del projecte original signats per Antoni Puig i Gairalt (1930)

Plànols del projecte original signats per Antoni Puig i Gairalt (1930)

Estat de l'edifici als anys 30 (SUAREZ/VIDAL, inèdit)

Croquis de les plantes (PEPPA, 1987)

SITUACIÓ URBANÍSTICA:

La modificació del PGM aprovat definitivament el 7 de novembre de 2000 requalifica la finca com a 7a (equipament comunitari de una creació a nivell local) i s'aprova la desafectació del vial i del xamfrà. L'edifici protegit ha de considerar-se com a un element estructural no substituïble, congelant la seva edificabilitat.

